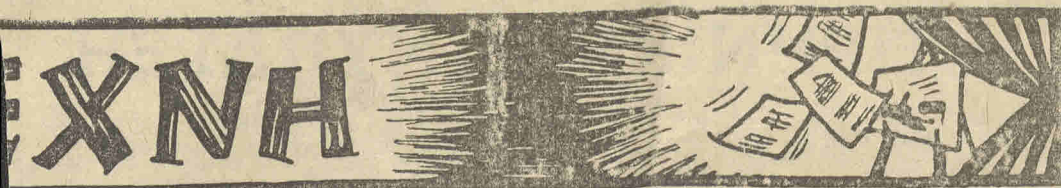

μικρό
δυναμικό

ΚΥΠΡΙΑΚΟ ΔΙΗΓΗΜΑ

Έλληνας 'Αργυρίδου : Ο ΓΕΡΟΣ

Ο γέρος διπλωμάτωσης την πόρτα, πέρασε στη μακρύτερη αλλη και σύρθηκε ως το καμαράκι του.

«Ωχ, κούραση σήμερα», μουρμούρισε ενώ κόνιζαν στη μοναδική καρέκλα. «Εσκυψε, έβγαλε τὰ παπούτσια του και τέντωσε τὰ πόδια μ' ανακούφιση. «Ωχ!!! Ένα λεπτό, μ'ά ώρα, δε ζέρει κι' ο ίδιος να πει πόσο έμεινε έτσι. Έκειεδα, με τὰ πόδια απλωμένα, με τὰ μάτια κλειστά, χωρίς σκέψη.

Ξαφνικά κατάλαβε πώς το καμαράκι σκοτεινιάσε. Έκανε να σηκωθεί, ν' ανάψει τη λάμπα. «Μωρέ, πώς θάρουναν έτσι τὰ πόδια μου», συλλογίστηκε, ασήκωτα είναι. «Κι' έπεσε μονοκόμματος στο κρεβάτι, δίπλα. Τὰ παλιά έζυλα έτριξαν με δύναμη κάτω από τὸ θάρος του. Κι' ήταν αυτό τὸ τρίξιμο ὁ μόνος θόρυβος πὸ ἀκούστηκε, για πολλή ώρα, στο σκοτάδι. Ο γέρος είχε κοιμηθεί. Για πρώτη φορά στη ζωή του είχε κοιμηθεί μονορούφι, αχόρτα. Έκει, στο ξεχαρβαλωμένο κρεβάτι, μπρούμυτα, μ' όλα του τὰ ρούχα, με τὸ κεφάλι μπηγμένο μες στὰ κουρέλια, μούσκεμα στὸν ιδρώτα...

—Ήταν ἡ ζέστη, ήταν ένα θάρος στο στομάχι, κάτι σαν πείνα, σὲ μιά στιγμή σηκώθηκε ἀπότομα κι' ἀνακάθισε στο κρεβάτι, κοιτώντας γύρω του μ' ἀπερία. Τὰ μάτια του, ὅσο κι' ἂν είχαν συνηθιστεί στο σκοτάδι δὲν μπορούσαν νὰ τὸν βοηθήσουν πολὺ. Ξαναθυμήθηκε τὴ λάμπα, κι' ἔκανε νὰ σηκωθεί. Ἀδύνατο!... Ένας πόνος σουβλερός, πὸ ξεκίνησε ἀπὸ πίσω, στὰ νεφρά, έφτανε ως κάτω στις ἄκρες τῶν ποδιῶν και δυνάμωνε σὲ κάθε του κίνηση. Προσπάθησε ν' ἀνοίξει, καθιστός, τὸ ξύλινο παραθύρι δίπλα του. Δὲν τὰ κατάφερε!... «Δὲ θαριέσαι, σκέφθηκε, καλὰ κοιμόμουνά έτσι».

—Δοκίμασε νὰ ξαναπέσει στο κρεβάτι, νὰ θυμωσὲ πάλι αὐτὸς, ὁ καταραμένος πόνος στο στομάχι. «Πείνα θάνατι», μουρμούρισε, και στράβωσε τὰ χεῖλη σὲ μιά προσπάθεια νὰ χαμογελάσει. Έβαλε τὸ χέρι στὴν τσέπη και ἔβηκε ένα ξεροκόμματο. Δοκίμασε νὰ τὸ φέρει στο στόμα του, νὰ τὸ δαγκώσει. Τοῦ κάκου! Οἱ μασέλες του λὲς κι' είχαν κολλήσει ἢ μιά στὴν ἄλλη, έμειναν σφιγμένες πεισματικά... Ἡ μυρουδιά τοῦ ψωμιού, τρυφερὲ ἀναγοῦλα, και με δυσκολία συγκράτησε τὸν έμετό... Πέταξε τὸ ψωμί, μακριά!

—Κάτι πρέπει νὰ κάνω, συλλογίστηκε, νὰ περάσει ἡ ώρα... Τὸ πρωτὶ... ὅλα θάνατι πάλι καλὰ...».

Ξανάβαλε με δυσκολία τὸ χέρι στὴν τσέπη κι' ἔνοιωσε τὸ εὐχάριστο κουδούνισμα τῶν γροσίων. Τάβαλε ὅλα, ένα-ένα, με προσοχή, και τ' ἀπύθωσε μπροστά του, ἀπάνω στο στρώμα. Ἀρχισε νὰ τὰ μετρά: «Ένα... δύο...», στὴν ἀρχὴ σιγά, ψιθυριστά, ὕστερα δυνατώτερα, γιατί ἔνοιωσε τὴν ἀνάγκη ν' ἀκούσει μιά φωνή, τὴ φωνή του, ἔστω. Τέλειωσε τὸ μέτρημα!... Ξανάρχισε πάλι, πὸ δυνατά, σὰν ν' ἀπάγγελλε ποιήμα. «Ένα... δύο!... τρία!...». Ξανατέλειωσε τὸ μέτρημα! Ἐπτε νὰ φέρει στο μυαλό του τὸν κόσμο, ένα-ένα, πὸ τούριζε τὰ γροσία στο τενεκεδένιο κουτί:

—«Βοήθεια, Χριστιανοί, τὸν ἀνήμπορο γέρο...». Νά, ὁ πρῶτος πελάτης! Ἡ «φιλεύσπλαχνη κυρία», πὸ ἐκστατική ἀκούμα, ἔβγαλε κείνη τὴ στιγμή ἀπὸ τὴν ἐκκλησία. Συνεπαρμένη, ἔκανε ἄλλη μιά φορά τὸ σταυρὸ της κι' ἀνοίγε τὸ τσαντάκι της. Ο ἦχος ἔγχε κουδουνίσει γλυκὰ στο ἄδειο κουτί κι' ὁ γέρος ἀρχίζει τὰ μακαρίσματα τῶν ἀποθαμένων, ἔνω ἡ κυρία ἀπομακρυνόταν, μ' ένα χαμόγελο εὐδαιμονίας, ἐλαφρὰ σὰν πουλάκι.

—Ο δεῦτερος πελάτης ἔφτασε σχεδὸν ἀμέσως. Κι' ὁ τρίτος, κι' ὁ τέταρτος, πολλοὶ μαζί, πὸ δὲν τοὺς θυμάται πιά ὁ γέρος. Τέλειωνε κείνη τὴ στιγμή ἡ ἐκκλησία...

—Ὑστερα, θυμάται ὁ γέρος, πέρασε πολλή ώρα, ἦρθε τὸ μεσημέρι. Οἱ περαστικοί, ὅλο θαζόντουσαν, ὅλο δὲν κειτοῦσαν κατὰ τὴ μεριά του. Μιά στιγμή σκέφτηκε πὸς καλὰ θάταν νάκανε καμιά βόλτα, νὰ ξεμουδιάσει. Ἐίχε μαζέψει τὰ κουρέλια του κι' ἔκανε νὰ σηκωθεί ὅταν ἔνα σφύριγμα ὅλο ἀνάθιξε ἀντήχησε δυνατά:

—«Πῶ-πῶ! Τὰ μάζεψε, πάλι τὰ λεφτουδάκια του ὁ γέρος!»! Κεῖ νο τὸ ἀχαίρευτο, πὸ δὲν ἤξευρε πὸιά είναι ἡ μάνα του, κάθε μέρα τὸν ἔπαρνε στὴν κοροϊδία...

—«Οὐ, νὰ χαθείς, παλιόπαιδο! ἔγχε φωνάζει ὁ γέρος, κι' ἔκανε νὰ σηκώσει τὴ θέργα του. Τότε πρωτόνοιωσε τὸν πόνο στο στομάχι, αὐτὸ τὸν ἴδιο τὸν πόνο πὸ και τώρα τοῦ σουβλίζει τὰ σωθικά. «Ἀχ!»... Τὰ χέρια του ἀνεβαίνουν στο

στήθος, σφίγγουν τὸ πονεμένο μέρος σπασμωδικά, ὁ πόνος μαλακάνει, κατεβαίνουν πάλι, χαϊδεύουν τὸ μικρὸ σωρὸ τὰ γροσία μ' ἀγάπη.

«Ἀῦριο θὰ πάρω λάδι, ἔληξ, και μιά γερὴ κανάτα κρασί... Ὁ πῶ σὰν παλληκαρόπουλο, θὰ πῶ ὅσο ποτές μου!...».

«Ἀχ!... Ἀχ!...».

Ἐνοιωσε νὰ τὸν πνίγουν τὰ ρούχια του. Τράβηξε με βία τὸ σακκάκι. Τὸ μοναδικὸ κουμπὶ πετάχτηκε μακριά. Δυό-τρία γροσία ἔπεσαν κάτω στο τσιμέντο και τὸ κουδούνισμά τους ἀντήχησε γνώριμα. Οὔτε πὸύ τ' ἀκούσε ὡστόσο ὁ γέρος... Κάτι τὸν ἔπνιγε στο στήθος, τοῦκοθε τὴν ἀναπνοή. Έβγαλε τὸ ποικάμισο, ἔβγαλε και τὸ μάλλινο κουρέλι ἀπὸ κάτω... Τίποτα!... Τότε κατάλαβε πὸς τὸ θάρος, τὸ πνίξιμο ἔρχοταν ἀπὸ μέσα του. Ἐνοιωσε τὸ στόμα του στεγνὸ, πηκτὸ... Θέλησε νὰ πει κάτι... Δοκίμασε ἄλλη μιά φορά νὰ σηκωθεί, τὰ πόδια του ὅμως ἦταν ἀδύνατο νὰ σταθοῦν. Δάκρυα πλημμύρισαν τὰ μάτια του... Ἐπείσε, θαρρότερος ἀπὸ πρὶν και μουρμούρισε: «Νερό... Νερό...». Κι' ὕστερα, ἀπὸ συνήθεια:... «Βοήθεια Χριστιανοί... λίγο νερό, πνίγομα!...

Τώρα ἔκλαψε, με λυγμούς, σὰ μωρὸ παιδί, ἀνίμπερα κι' ἀπελπισμένα.

«Νε-ρό... λίγο νερό... ἄχ!...». Ξανάρθε στο νοῦ του ἡ πραινή, φιλεύσπλαχνη κυρία. «Ἄχ! λεφτά κυρία μου... για τὸ Θεό... νὰ χαρεῖτε τὰ παιδιά σας... τὸν ἄντρα σας... λίγο νερό...!».

Τάεγε αὐτὰ για τὰ συλλογίζονταν. Κι' ἄλλο γροσὶ πέφτει

στο πάτωμα. Κι' ἄλλο, κι' ἄλλο! Ἡ ἀναπνοή τοῦ γέρο γίνεται δύσκολη, τὰ μυρμουρητά του ἀναβρῶνε κραγιές. «Ἄχ!... λεφτά... νε...ρό!... Ἄ...γο... νερό...!».

Πῶνοι, πῶνοι παντοῦ, σ' ὅλο του τὸ σῶμα, πῶνοι μέσα του, κι' αὐτὸ τὸ πνίξιμο πὸ ἀνεβαίνει, ἀνεβαίνει...». . . . .

Ἡ πρώτη ἀκτίδα πὸύ μπήκε ἀπ' τὴ χαραμάδα τὴς πόρτας ἔβηκε τὸ γέρο νὰ χαροπαλεύει ἀκόμα. Κυράστηκε πολὺ νὰ πεθάνει, κυράστηκε ὅσο ποτὲ στὴ ζωή του. Γι' αὐτὸ κι' ὁ θάνατος ἦρθε γλυκός, λυτρωτικός και θρονιάστηκε στὰ βασανισμένα βλέφαρα. Τὸ στόμα του εἶχε παραμορφωθεί ἀπ' τὴν προσπάθεια, τὰ δάκρυα κι' ὁ ιδρώτας γιάλλιζαν ἀκόμα στο νεροκάματο πολὺ γέρο. Παρέκει, ἔνα ζευγάρι παλιόπαπούτσια, ὁ μοναδικὸς μάρτυρας τὴς ἀγωνίας του, στέκουν σὰν θλιμμένα, σὰν νὰ κλαῖνε τὸν ἀφέντη τους πὸύ πάει... . . . .

—Τ' ἄλλο πρωτὶ, ἔξω ἀπὸ τὴν εἴσοδο τὴς ἐκκλησίας, μιά κυρία καλοντυμένη, ψάχνει ἀνυπόμονα, με τὸ γροσὶ, ἔτοιμο στο χέρι για τὸ γέρο-ζητιάνο τὴς γωνίας. Ἡ εὐδαιμονία είναι ἀπλωμένη προκαταβολικά στο πρόσωπό της. Λίγη ώρα περιμένει, ὕστερα σηκώνει με στενοχώρια τοὺς ὤμους σὰν νὰ λέει: «Π νὰ σοῦ κάνω, γέρο μου;»... Και ξαναβάζει τὸ γροσὶ στὴν τσέπη της...

Η ΕΙΡΗΝΙΚΗ ΣΥΝΥΠΑΡΞΗ

* ΣΥΝΕΧΕΙΑ
ΑΠΟ ΤΗΝ 3η ΣΕΛΙΔΑ

στοιχείο της — θα δημιουργήσει για την Αφρική πύλο πλατιές δυνατότητες για να χρησιμοποιήσει τη βοήθεια του σοσιαλιστικού στρατοπέδου προς εξύψωση της ευημερίας των λαϊκών μαζών και τερματισμό μιάς για πάντα της κληρονομιάς του ιμπεριαλισμού — της καθυστέρησης. "Όσον αφορά το ξένο μονοπωλιακό κεφάλαιο — και γνωρίζουμε πολύ καλά, ότι η εκμεταλλευτική και επιθετική φύση του δεν αλλάζει — η πραγματοποίηση του προγράμματος του γενικού και πλήρους αφοπλισμού, η διεύρυνση, σε σχέση μ' αυτό, των δυνατοτήτων της φιλικής συμμετοχής του σοσιαλιστικού στρατοπέδου στην ύ-

πόθεση της ανάπτυξης της αφρικανικής οικονομίας θα οδηγήσουν το κεφάλαιο αυτό σε κρίσιμη κατάσταση, θα το φέρουν σε αδιέξοδο, θα δώσουν τη δυνατότητα στους λαούς των υποανάπτυκτων χωρών να επιτεθούν με νέα δύναμη κατά του ιμπεριαλισμού.

"Υπάρχει μήπως δυσκολία για τις μάζες των χωρών μας να κατανοήσουν την ύπαρξη θετικής σχέσης ανάμεσα στη φιλειρηνική πολιτική, από τη μία μεριά, και την πρόοδο και τη σταθεροποίηση της ανεξαρτησίας, από την άλλη; Ναι, υπάρχει. Αυτό μπορούμε να το πούμε, σπληνίζομενοι ειδικά στην πείρα του Σουδάν. "Η δυσκολία έξηγγείται από τις τοπικές συνθήκες και από ορισμένες ταξικές αμοιβαίες σχέσεις

μέσα σε ορισμένες αφρικανικές χώρες, όπου οι κυβερνήσεις σχηματίζονται από άστικα, άκομα και από φιλοϊμπεριαλιστικά στοιχεία, όπως το Σουδάν. Οι κυβερνήσεις αυτές δηλώνουν ότι είναι ουδέτερες και διατηρούν στον ένα ή τον άλλο βαθμό οικονομικές σχέσεις με τις χώρες του σοσιαλιστικού στρατοπέδου. Κάνουν αυτό το πράγμα κάτω από την επίδραση του λαϊκού κινήματος, για να ξεπεράσουν τη χρόνια οικονομική κρίση. "Όλα αυτά γίνονται στην εποχή που κανένας κρατικός παράγοντας δεν μπορεί να άγνοήσει τις αυξανόμενες δυνατότητες της σοσιαλιστικής αγοράς. Ταυτόχρονα τα στοιχεία αυτά, λ.χ. στο Σουδάν, προσπαθούν να χρησιμοποιήσουν την επίσημη πολιτική τους της «ουδετερότητας», για να άποτρέψουν την άδυνση του ταξικού αγώνα, να δυναμώσουν την άπληροή τους πάνω στον κρατικό μηχανισμό και να άποσπασουν τις μάζες από την πολιτική δράση.

Φυσικά, αυτή η πολιτική δεν θα δώσει ποτέ τα χέρια του επαναστατικού κινήματος και των προοδευτικών τάσεων στον αγώνα τους για μιά καλύτερη ζωή, για τη σταθεροποίηση της ανεξαρτησίας, για την κίνηση της χώρας στον δρόμο της ανεξάρτητης ανάπτυξης. "Η πολιτική της «ουδετερότητας», άκόμα και η υποκριτική, και οι οικονομικές σχέσεις με το σοσιαλιστικό στρατόπεδο, άκόμα και όχι πολύ άποτελεσματικές, βοηθούν τά προοδευτικά στρώματα του πληθυσμού να ξεσκεπάσουν τον πραγματικό χαρακτήρα των αντιδραστικών θυλώντων κύκλων τους και αυτών την δυνατότητα της εγκαθίδρυσης μιάς αντιϊμπεριαλιστικών και δημοκρατικών καθεστώτων. Αυτό το ζωτικό σπουδαίο για μιάς πρόβλημα έχει τύχει έπεξεργασίας έξανθητικά και με σαφήνεια στη Διάσκεψη των Κομμουνιστικών και Έργατικών Κομμάτων του 1960 στη Μόσχα και στο Ιστορικό ντοκουμέντο αυτής της Διάσκεψης.

Το Κομμουνιστικό Κόμμα του Σουδάν, μένοντας πιστό στη Δήλωση της Διάσκεψης της Μόσχας και εκφράζοντας τά ζωτικά συμφέροντα του λαού του, άκολουθεί τις σταθερές θέσεις αντίστασης στη στρατιωτική δικτατορία, που έμποδίζει στη χώρα μας την ανάπτυξη των δυνάμεων οι οποίες άγωνίζονται για τη στερέωση της πολιτικής ανεξαρτησίας, αντίστασης στη δικτατορία, που προσπαθεί να ματαιώσει την ύπόθεση της εθνικοδημοκρατικής αναγέννησης της δημοκρατίας μας. Το κόμμα ξεσκεπάζει όλες τις προσπάθειες της δικτατορίας να έμποδίζει το μαζικό κίνημα και να «καθλώσει» τον ταξικό αγώνα των εργαζομένων με έκκλησεις να ύποστηρίξουν την επίσημη πολιτική της «ουδετερότητας». Από την άποψη αυτή το Κομμουνιστικό Κόμμα του Σουδάν ξετάζει τον αγώνα για την εξασφάλιση και τη σταθεροποίηση της ανεξαρτησίας κάτω από τό φώς της έξήγησης που δίνεται στο Πρόγραμμα του Κομμουνιστικού Κόμματος της Σοβιετικής Ένωσης, όπου λέγεται: «Η πολιτική ανεξαρτησία μπορεί να κατοχυρωθεί μόνάχα από τό λαό που κατέχτησε τά δημοκρατικά δικαιώματα και τις ελευθερίες και συμμετέχει δραστήρια στη διακυβέρνηση του κράτους».

"Ο αγώνας για τη δημοκρατία, για τη δραστήρια συμμετοχή των μαζών στη διαχείριση των υποθέσεων των χωρών τους, η άσκηση πίεσης πάνω στην κυβέρνηση άποτελεί έπίσης αγώνα για τη σταθεροποίηση της πολιτικής ανεξαρτησίας, για τό πέρασμα αυτών των χωρών στον ευγενικό δρόμο της θετικής δράσης υπέρ της ειρήνης. Γι' αυτό ένας τέτοιος αγώνας δεν έρχεται σε αντίθεση με τις έκκλησεις για ειρήνη, άλλα αντίθετα στερεώνει την ειρήνη, γιατί άνοίγει τον δρόμο για την αντιϊμπεριαλιστική και δημοκρατική ανάπτυξη αυτών των χωρών.

Μπορούμε να ύποστηρίξουμε, ότι ο αγώνας για την ειρήνη, για την πολιτική της ειρηνικής συνύπαρξης άναποκρίνεται στις έπιτακτικές άνάγκες του εθνικοαπελευθερωτικού κινήματος. Δημιουργεί τις καλύτερες δυνατότητες για τους ταξικούς αγώνες και την πάλη ενάντια στον ιμπεριαλισμό, για τους έπιτυχείς κοινωνικούς μετασχηματισμούς, που μπορούν να πραγματοποιηθούν στη μιά ή την άλλη χώρα. "Η ειρηνική συνύπαρξη δεν έρχεται σε αντίθεση με τον αγώνα μας ενάντια στον ιμπεριαλισμό και με την ταξική πάλη μας για την κοινωνική πρόοδο, για τον άπλουστάτο λόγο ότι η ειρηνική συνύπαρξη άποτελεί μορφή ταξικού αγώνα, που διεξάγει τό νικηφόρο έργατικό κίνημα ενάντια στους ιμπεριαλιστές. Τό εθνικοαπελευθερωτικό κίνημα είναι μέρος του παγκόσμιου επαναστατικού κινήματος και τά πρωτοπόρα νικηφόρα τμήματα αυτού του πολυού κινήματος, που δημιουργήσαν σοσιαλιστικά κράτη και τό παγκόσμιο σοσιαλιστικό στρατόπεδο, άγωνίζονται ενάντια στον κοινό ταξικό έχθρο — τον παγκόσμιο ιμπεριαλισμό — και χραι-

ΟΙ ΝΕΟΙ ΠΟΙΗΤΕΣ ΤΗΣ ΜΟΣΧΑΣ

* ΣΥΝΕΧΕΙΑ
ΑΠΟ ΤΗΝ 5η ΣΕΛΙΔΑ

μολονότι είχε θέματα για να γράψει.

— Δεν μπορώ να πώ ότι έγινα ήδη ποιητής — άμολογεί. Είναι άλήθεια ότι έχω δημοσιεύσει δύο συλλογές: «Στίγματα, μητέρα μου» και «Μεντοβούχα». Μόνο όμως με τό τρίτο μου βιβλίο («Η άπνία του αιώνα») άρχισα να γίνωμαι κάπως γνωστός σαν ποιητής.

Ο ΒΟΖΝΙΕΣΕΝΣΚΙ ΚΑΙ Η ΜΟΙΡΑΙΑ ΠΥΡΚΑΙΑ

Μιά ήμέρα έγινε πυρκαϊά στο Ίνστιτούτο αρχιτεκτονικής της Μόσχας. Κάηκαν πολλές διδακτορικές έργασίες φοιτητών, και μαζί μ' αυτές και η έργασία του Άντρέι Βοζνιέσενσκι. "Έπρεπε να την ξαναγράψω. "Ο Άντρέι όμως πήρε τό πράινο και έφυγε για τό Λένινγκραντ. Έγκατέλειψε την αρχιτεκτονική και έγινε ποιητής. "Ωστόσο ποιήματα είχε άρχισει να γράφει πολύ νωρίτερα.

"Όταν ήταν άκόμη σπουδαστής, είχε άναλάβει να ζωγραφίσει την έκκλησία του Αγίου Βασιλείου. Τότε, μαζί με τά χρώματα έλάμβαναν στο χασί και

στηρίζουν, η ποίηση δεν πρέπει να άγωνίζεται εναντίον ενός πράγματος, άλλα υπέρ ενός πράγματος... Παράλληλα όμως με τους έπικριτές, υπάρχουν και πλήθος φανατικοί ύποστηρικτές του. "Η ποίηση του Γιεφουτσένκο άρέσει πολύ, ιδιαίτερα στους νέους, που τον θεωρούν τον καλύτερο ποιητή της γενιάς τους. Πάντως όλες αυτές οι συζητήσεις είναι έξαιρετικά γόνιμες και δείχνουν τον πλούτο των ενδιαφερόντων και των ιδεών της σοβιετικής νέας γενιάς.

"Η ποίηση είναι έξαιρετικά λαοφιλής στην ΕΣΣΔ. Τελευταία έγινε μιά ζωηρότατη συζήτηση από τις στήλες του τύπου άναμεσα στους «φυσικούς» και τους «χρυσικούς» για τό μέλλον της ποίησης που άπέδειξε ότι ο ρόλος της ποίησης κάθε άλλο παρά μειώθηκε στην εποχή μας.

"Η νέα σοβιετική ποίηση φάχει να βρει τον δρόμο της καθιάς και του πνεύματος, συζητεί με πάθος τά περίπλοκα προβλήματα της εποχής μας. Είναι η ποίηση μιάς νεολαίας με πλούσια αισθήματα και ύψηλες ιδέες, μιάς νεολαίας που χτίζει με σίγουρα και με έλλογα